

برند راکتور ساز شدن ایرانیان

این گنبد سفید غرور انگیز

مدیر راکتور اراک: در ۲۰ سال آینده ۸۵ درصد رادیو داروهای مورد نیاز کشور را این جا تامین می کنیم

« باورمان نمی شد در سرزمینی که کیلومترها از آب و علف و سرسبزی خبری نیست ناگهان منطقه ای پر دار و درخت را در برابرت ببینی که مناظر زیبا و چشم نواز شمال کشور را تداعی کند. شهرستان خنداب در ۸۰ کیلومتری شمال غرب اراک همان جایی است که هزاران کیلومتر دورتر در قلب اروپا بر سر بود و نبود گنج هسته ای اش ساعت ها وزرای خارجه کشورهای قدرتمند دنیا را به چالش کشیده بود. تاراهی برای تفاهم بر سر آن بیابند؛ همان جایی که غربی ها با ادعاهای واهی خود از آن به عنوان یک تهدید یاد می کردند اما ایرانیان آن را به نمادی از خودباوری و تیزهوشی تبدیل نمودند و اینکه توانسته اند نخستین راکتور اتمی ایرانی را آن جا بسازند. سرانجام با رسیدن به توافق برجام قرار شد تا ضمن بازطراحی قلب راکتور اراک که با طرح ایرانی انجام می شود، این افتخار کشور به صورت یک راکتور آب سنگین باقی مانده و بدون تغییر در ساختمان آن برای استفاده های بهتر صنعتی و پزشکی به بهره برداری برسد.

«ورود به محلی که تاکنون کمتر رسانه ای به آن جا راه یافته است

گنبد سفید و زیبایی راکتور آب سنگین اراک از فاصله ای دورتر قابل مشاهده است و ما به تاسیساتی گام نهادیم که نه تنها هیچ تابلویی برخلاف سایر سایت های هسته ای کشور ندارد بلکه حتی کمتر رسانه ای نیز آن جا راه یافته و گزارش گرفته است. راکتور آب سنگین اراک یکی از گلوگاه های مهم در توافق ژنو و تفاهم لوزان بود که با ابتکار دانشمندان کشورمان در بازطراحی این راکتور و با حفظ خاصیت آب سنگینی آن که از خطوط قرمز ما در مذاکرات هسته ای به شمار می رود تا حدود زیادی حل و فصل شد.

بسیار خوش شانس و خوش وقت بودیم که در زمان بازدید ما از این تاسیسات مهم و افتخار آفرین، پای صحبت مدیر پروژه راکتور اراک نشستیم که از مو سپید کرده های سازمان و البته دانشمندان این صنعت به شمار می رفت، دکتري خوش رو با لهجه ای آذری که به گفته دوستان در بالای لیست تحریم های ظالمانه دشمن قرار داشته (ایشان با قطعنامه ۲۲۱۳ شورای امنیت از لیست تحریم ها خارج شد) و روزگاری نیز نشان درجه ۳ خدمت را دریافت کرده است هر چند خودش معتقد است نشان خدمت به مردم رضایت و افتخار آن ها به این پروژه بومی است که می تواند مرهمی بر دردهای خاص بیماران در آینده باشد.

■ برای شروع از تاریخچه و ضرورت ساخت راکتور اراک و این که چرا به سمت آب سنگین رفتیم بفرمایید و اینکه

کارهای مربوط به راکتور اراک از چه زمانی آغاز شد؟ طراحی این راکتور عملاً از سال ۱۳۷۸ شروع و تا سال ۱۳۸۳ ادامه داشته است. از سال ۸۳ وارد کار اجرایی شدیم و بر اساس برنامه پیش بینی ما قرار بود تا ابتدای سال ۹۳ به راه اندازی آزمایشی برسد اما به دلیل توافق ژنو در آذرماه سال ۹۲ متعهد شدیم تا در این مجموعه در ۳ بخش کار را متوقف کنیم، یکی در خود راکتور، یکی در اتاق کنترل که ما نباید تجهیزات را نصب می کردیم و سومی در تولید رادیو داروها، در واقع وقتی کار در این ۳ قسمت متوقف شد عملاً ما نمی توانستیم عملیات تست سرد را هم انجام دهیم. تا قبل از سال ۸۵ ما دسترسی به غنی سازی اورانیوم نداشتیم و از طرفی هم کارخانه تولید آب سنگین و به اندازه کافی اورانیوم طبیعی داشتیم بنابراین به این فکر افتادیم که با وجود این منابع غنی می توانیم یک راکتور آب سنگین را طراحی کرده و بسازیم. برخلاف کسانی که فکر می کنند کشورهای دیگر به ما کمک کردند، این تکنولوژی کاملاً بومی بوده و ما در مراحل طراحی نیز برخی تغییرات را انجام دادیم و آن را به روز کردیم.

■ امروز ادعای شما در مورد کیفیت راکتور اراک چیست؟ ادعای ما اینست که این راکتور در نوع خودش بی نظیر بوده و در هیچ جای دنیا وجود ندارد و اگر روزی هم به کار بیفتد همه می فهمند که یک فن آوری بی نظیر است.

■ شما می گوید چون کارخانه آب سنگین در این جا داشتیم به فکر ساخت راکتور آب سنگین افتادیم. در این جا یک